

Maryse Condé

Yeni Dünya İncili

Fransızcadan Çeviren: Şirin Erkan Leita

roman

BİLGİ YAYINEVİ

*Dünyanın en mükemmel sekreteri,
ebedi dostum Pascale için.
Serina, Mahily, Fadel, Leina için,
José Saramago'nun anısına...*

BİRİNCİ BÖLÜM

1

Dört bir yanı suyla çevrili bir toprak parçasıdır bu, ekseriyetle söylendiği gibi, bir ada, Avustralya kadar büyük olmamasına rağmen pek küçük de sayılmaz. Sık ormanların ve iki volkanın oluşturduğu engebeler haricinde genellikle dümdüzdür; bu volkanlardan biri Grande Chaudière Tepesi ismiyle anılır, yamaçlarına kurulmuş sevimli şehri 1820’de yok edene kadar faal kalmış, sonra tamamen sönmüştür. Adadaki “sonsuz yaz” mevsiminden ötürü turistler oraya akın eder, insana bıkkınlık veren o fotoğraf makinelerinin objektiflerini güzel görünen her şeye yöneltirler. Kimileri adaya sevgiyle, *Memleketim*, der ama bu bir memleket değildir, deniz ortasında bir kara parçasıdır, kısacası denizaşırı bir bölgedir!

Onun doğduğu gece, Zebulon ve Zapata takımyıldızları, her hareketlerinde ışınlarını savurarak gökyüzünün tam ortasında savaşıyordu. Öyle sıradan bir manzara değildi. Gök kubbeyi dikkatle incelemeye düşkün biri, Küçükayı’yı, Büyükayı’yı, Kraliçe Takımyıldızı’nı, Çobanyıldızı’nı, Orion’u sık sık görür ama engin derinliklerden beliren bu iki takımyıldızı seçebilmek sıradışı bir olaydır. Bu, o gece doğan kişinin eşsiz bir yazgısı olacağı anlamına geliyordu. Ama o anda hiç kimse bunu bilmiyordu.

Yeni doğan bebek minicik yumruklarını ağzına götürmüş, kendisini ısıtan eşeğin ayaklarının arasında kıvrılmış yatıyordu. Ballandraların, gübre çuvallarını, yabani ot ilaçlarının bidonlarını ve bahçe aletlerini depoladıkları bu kulübede az önce bir çocuk dünyaya getiren Maya, yanında getirmeyi akıl ettiği sukabağındaki suyla iyi kötü temizleniyordu. Tombul yanakları gözyaşlarıyla sırlıslıklamdı.

Çocuğunu terk ettiğinde ne kadar üzüleceğini çok iyi biliyordu. Ama ıstırabın sivri dişlerinin karnını delik deşik edeceğinden habersizdi. Yine de başka çaresi yoktu. Hamileliğini annesiyle babasından gizlemeyi başarmıştı, bilhassa, kızını parlak bir geleceğin beklediğine dair ipe sapa gelmez konuşmalar yapan annesinden. Maya kucağında piçiyle dönemezdi evine.

Aybaşı kanamaları kesildiğinde korkudan deliye dönmüştü. Bir çocuk! Demek o tutku dolu şairane gecelerin sonucu, şimdi kendi idrarına ve dışkısına bulanana bu yapış yapış küçük şeydi.

Sonunda, İspanyolca ismi yürek anlamına gelen, sevgilisi Corazón'a mektup yazmıştı, ki bu isim, yekpare kayadan oyulmuş bir heykel gibi görünen bu dev gibi adama hiç uygun düşmüyordu. Üçüncü mektubu da yanıtız kalınca, adalar arası yolculukların ilkinde tanıştıkları *Empress of the Sea* gemisinin seferlerini düzenleyen seyahat ofisine gitmişti. Büroda bilgi almak için kendini tanıtacakken, incecik topuklu iskarpinlerinin tepesinde dikilen uzun boylu kız aniden sözünü kesmişti: "Yolcularımızın kişisel bilgilerini veremiyoruz."

Maya, Corazón'a bir mektup daha yazmıştı. Yine yanıt alamamıştı. Yüreğinde bir kuşku tohumu filizlenmişti. Yoksa kendisi de çocuklarını sıkıntılar içinde büyüten, terk edilmiş, kocasız, sevgilisiz kadınların safına mı katılacaktı? Corazón bunu vaat etmemişti ki ona. Tam aksine onun uğruna dağları delebileceğini söylemiş, ona şahane bir hayat yaşatacağına söz vermişti. Onu öpücöklere boğmuş, ona "aşkım" diye hitap etmiş, daha önce hiçbir kadını onun kadar sevmediğine yeminler etmişti.

Corazón ile Maya aynı sosyal sınıfa mensup değillerdi; Corazón, kölelik döneminden beri memleketlerine tüccarlar, toprak sahipleri, avukatlar, doktorlar ve öğretmenler kazandırmış kudretli Tejara ailesinin bir ferdiydi. Corazón, doğduğu şehirdeki Asunción Üniversitesi'nde dinler tarihi dersi veriyordu. Önemli bir babanın oğlu olarak sergilediği kibirli tavırlar, tatlı gülümsemesi ve cazibesi sayesinde hoş görülüyordu. Dört lisansı mükem-

mel konuşuyordu: İngilizce, İspanyolca, Portekizce ve Fransızca; birinci ve ikinci mevki yolculara konferanslar vermek üzere denizcilik şirketi tarafından işe alınmıştı.

En hayret verici olan ise, Maya'nın her gece gördüğü şu rüyaydı: Avuçlarının arasında Kana çiçeği olarak bilinen bir cins zambak tutan mavi tunikli bir melek görüyordu. Bu melek ona, dünyanın çehresini değiştirmekle görevli bir oğul dünyaya getireceğini muştuluyordu. Aslında Maya onu "melek" diye niteliyordu fakat bu, daha önce hiç görmediği cinsten son derece tuhaf bir yaratıktı. Yüksek konçlu, pırıl pırıl rügan botları vardı. Bukleli kır saçları omuzlarına düşüyordu; en tuhafı da sırtında gizliyor gibi görüldüğü şu kabartıydı. Kambur muydu? Maya bir gece çileden çıkarak onu süpürge sopasıyla kovsa da ertesi gece hiçbir şey olmamış gibi yeniden rüyasına girmişti.

Bebek uyuyakalmıştı, uykusunda belirli aralıklarla iç çekiyordu. Başının tepesindeki eşek soluyup duruyordu. Ballandralar bir zamanlar Placida ismindeki ineklerini geceleri bu ahıra koyarlardı. Ama günün birinde zavallı hayvan, ağzından yoğun köpükler çıkararak yere yığılmıştı. Aceleyle çağrılan veteriner pamukçuk teşhisi koymuştu.

Maya, bebeğe arkasını dönerek ahırdan dışarı süzüldü ve Ballandraların evinin arkasından yola doğru uzanan dolambaçlı patikayı tırmandı. Endişeli değildi çünkü bu saatte çevreyi aydınlatan ışığa rağmen Ballandraların beklenmedik bir anda gelip onu yakalamayacaklarını biliyordu. Onlar da ülkedeki bütün insanlar gibi salonlarında oturmuş, yeni satın aldıkları elli inç'lik düz ekran televizyonlarını pürdikkat seyreliyorlardı. Yılanmış romundan bol miktarda içen Jean-Pierre uyukluyordu, karısı Eulalie ise yardım ettiği sayısız hayır derneğinden biri için hırka örmekle meşguldü.

Maya, bahçeyi sokaktan ayıran tahta çitin kapısını açarken, bundan böyle hiç kuşkusuz hayatının parçası olacak bir yalnızlık ve ıstırap çemberine adım attığını hissetti.

Asfalt yola çıkar çıkmaz, içki âlemleriyle ve çoğunlukla kanlı kavgalarıyla tüm mahallede meşhur olan Déméter'le burun buru-

na geldi. Onun kadar sarhoş iki arkadaşı da yanındaydı, evin tepesinde beş köşeli bir yıldız gördüklerini haykırıyorlardı. Üç ayyaş, şehrin atık su menfezinin içinde kolları bacakları birbirine karışarak uzanmıştı. Dünya yansa umurlarında değildi, Déméter avaz avaz bağırarak eski bir Noel ilahisi söylemeye başladı: “Görüyorum, görüyorum, Çobanyıldızı’nı görüyorum.” Maya onlara aldırış etmeden gözyaşları içinde yürümeyi sürdürdü.

Ya Bayan Ballandra’nın sık sık haylazlık eden o kibirli ve şımarık köpeği Pompette olmasaydı? O akşam Pompette ölçüyü kaçırdı. Maya gider gitmez, sahibesini eteğinden çekiştirerek bahçedeki kulübeye sürükledi. Kapı ardına kadar açtı, Bayan Ballandra orada ummadığı bir manzarayla karşılaştı, kutsal kitaptan fırlamış gibi görünen bir manzarayla.

Yeni doğmuş bir bebek, samanların üstünde, onu nefesiyle ısıtan eşeğin toynaklarının arasında yatıyordu. Ve bu sahne bir Paskalya pazarı akşamı yaşanıyordu! Bayan Ballandra ellerini kavuşturarak mırıldandı: “Bu bir mucize! Tanrı bana hiç ummadığım bir hediye bahşetti, sana Pascal ismini vereceğim.”

Yeni doğmuş bebek çok güzeldi, esmer tenliydi; Çinlilerinki gibi dümdüz ve kapkara saçları, özenle çizilmiş benzeyen dudakları vardı. Bayan Ballandra bebeği kucağına alıp göğsüne bastırınca bebek, gözlerini açtı; ülkeyi çevreleyen denizle aynı renk, gri-yeşil gözler.

Bayan Ballandra bahçeye çıkıp eve giden yolu tırmandı. Jean-Pierre Ballandra, kucağında yeni doğmuş bir bebekle gelen karısını ve ayaklarının dibinde zıplayıp duran Pompette’i gördü. “Bu da ne?” diye haykırdı, “Bir çocuk, bir çocuk! Ama oğlan mı kız mı göremiyorum.” Jean-Pierre Ballandra’nın gözlerinin pek iyi görmediğini bilmesek bu cümleye şaşırabilirdik, üstelik epey sek rom da yuvarlamıştı. Ayrıca, on beş yaşından beri gözlük takıyordu çünkü gözüne giren bir guava dalı korneasını zedelemişti. “Bir oğlan” dedi sertçe Eulalie, sonra onu elinden tutup yanında diz çöktürdü. Dua etmeye başladılar çünkü ikisi de son derece inançlı insanlardı.

2

Jean-Pierre ile Eulalie Ballandra pek alışılmadık cinsten bir çiftti; adam Afrika kökenliydi, karısı ise pembe-beyaz tenliydi çünkü soylarının Vikinglere dayandığını iddia eden kayalık bir adanın halkındandı. Bu farklarına rağmen, yüreklerinde çok benzer duygular taşıyorlardı. Yıllarını birlikte geçirmelerine rağmen birbirlerini çok seviyorlardı. Jean-Pierre, Eulalie ile evli olduğu için hayatı boyunca özgür kadınlarla birlikte olmamıştı, halbuki ülkedeki bütün erkekler bunu sık sık yapıyordu. Jean-Pierre ise yıllardır tek ve aynı eşle sevişiyordu. Eulalie'ye gelince, ömrünü kocasına adamıştı. Çift, sürekli kadın doğum uzmanına görünmesine rağmen çocuk sahibi olamamıştı. Eulalie gençliği boyunca, menopoza girip artık çocuk yapamayacağı yaşa gelene kadar, düşük yapmıştı.

Jean-Pierre ile Eulalie para sıkıntısı çekmiyorlardı. *Cennet Bahçesi* diye alelade bir isim verdikleri fidanlıklarında ürettikleri çiçekleri satarak rahat bir yaşam sürdürüyorlardı. Jean-Pierre bu konuda gerçek bir sanatçıydı. Diğer cinsler haricinde bir cins Cayenne gülü de yetiştirmişti. Cayenne gülü aslında son derece sıradan bir çiçektir ama Jean-Pierre'in ürettiği cins, hem kadife gibi taçyapraklarıyla hem de özellikle insanın içine işleyen şahane kokusuyla herkesin hayranlığını topluyordu. O nedenle Sosyal Sigorta, İş ve İşçi Kurumu, Aşevi gibi tüm idari kurumlar bu cins gülden ısmarlıyordu: Jean-Pierre, bu Cayenne gülünü Elizabeth Taylor Gülü diye adlandırmıştı çünkü gençliğinde işsizken ve gönölünce vakit geçirirken sinemaya, bilhassa Amerikan sinemasına meraklıydı. Yetiştirdiği çiçeğe, *Kleopatra* filminde görüp hayran kaldığı en sevdiği aktrisin ismini vermişti.